

XÂY DỰNG NỀN QUỐC PHÒNG TOÀN DÂN GẮN VỚI NỀN AN NINH NHÂN DÂN VỮNG MẠNH - Ý NGHĨA VẬN DỤNG TRONG GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG, AN NINH HIỆN NAY

**Thiếu tướng, PGS.TS.
Luong Thanh Hân**

Phó Giám đốc Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng
Email: luongthanhhank1@gmail.com

Article history

Received: 04/02/2023

Accepted: 12/3/2023

Published: 10/4/2023

Keywords

Building, all-people national
defense, people's security,
national defense education

ABSTRACT

Building an all-people national defense in association with a strong people's security is a strategic and cross-cutting policy of our Party and State in order to strengthen national defense and security strength, and the ability to defend firmly and secure the Fatherland, maintain security in all situations. In the new context, in order to build the all-people national defense in association with building a strong people's security, it is necessary to synchronously implement basic contents and solutions, in which it is necessary to focus on well application of education and training. defense and security education. The article proposes 04 main solutions for building the all-people national defense in association with a strong people's security, thereby demonstrating the meaning of application in the current national defense and security education with 02 objectives. The main ones are: (1) fostering and raising awareness about building the all-people national defense in association with a strong people's security; (2) focus on promoting, renovating and improving the quality and effectiveness of education and knowledge training on national defense and security.

1. Mở đầu

Quốc phòng và an ninh là hai thành tố biểu trưng cho sức mạnh để bảo vệ Tổ quốc, giữ vững ổn định chính trị, môi trường hoà bình để xây dựng và phát triển đất nước. Nền quốc phòng, an ninh của nhân dân Việt Nam được xây dựng nhằm đáp ứng yêu cầu bảo vệ vững chắc thành quả cách mạng do toàn Đảng, toàn dân, toàn quân (Trần Quang Dũng, 2022). Kết hợp quốc phòng với an ninh là yêu cầu khách quan và trở thành quy luật tất yếu đối với công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Đặc biệt, trong tình hình mới, khi thế giới, khu vực có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường; nước ta tiếp tục phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu, rộng; các thế lực thù địch ráo riết đẩy mạnh âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hoà bình”, bạo loạn lật đổ chống phá cách mạng Việt Nam trên tất cả các lĩnh vực hòng xoá bỏ sự lãnh đạo của Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa. Vì vậy, kết hợp quốc phòng với an ninh, trong đó thực hiện xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh, nhằm phát huy tối đa sức mạnh tổng hợp để bảo vệ Tổ quốc là vấn đề có tầm quan trọng chiến lược, quyết định tới thắng lợi của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh là chủ trương chiến lược, xuyên suốt của Đảng và Nhà nước ta, nhằm tăng cường sức mạnh quốc phòng, an ninh, khả năng phòng thủ, bảo vệ vững chắc Tổ quốc, giữ vững an ninh trong mọi tình huống. Vì vậy, các cấp, ngành, lực lượng, địa phương cần tiếp tục nghiên cứu, quán triệt, triển khai thực hiện hiệu quả chủ trương này, chú trọng vận dụng nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục quốc phòng, an ninh đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới.

Bài báo phân tích cơ sở lý luận về vấn đề xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân và đề xuất một số giải pháp, từ đó đưa ra ý nghĩa vận dụng trong giáo dục quốc phòng và an ninh hiện nay.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh

“Quốc phòng” là công cuộc giữ nước bằng sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, trong đó sức mạnh quân sự là đặc trưng, lực lượng vũ trang nhân dân làm nòng cốt. “Nền quốc phòng toàn dân” là sức mạnh quốc phòng của đất

nước, được xây dựng trên nền tảng chính trị, tinh thần, nhân lực, vật lực, tài chính, mang tính chất toàn dân, toàn diện, độc lập, tự chủ, tự cường (Quốc hội, 2018).

Nội dung cơ bản xây dựng nền quốc phòng toàn dân bao gồm (Quốc hội, 2018): Xây dựng chiến lược bảo vệ Tổ quốc, kế hoạch phòng thủ đất nước; nghiên cứu phát triển nghệ thuật quân sự Việt Nam; xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc và hệ thống chính trị vững mạnh; xây dựng thực lực, tiềm lực quốc phòng; xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh, có sức chiến đấu cao, làm nòng cốt bảo vệ Tổ quốc; xây dựng cơ sở vật chất, kỹ thuật; phát triển công nghiệp quốc phòng, an ninh, khoa học, công nghệ quân sự; huy động tiềm lực khoa học, công nghệ của Nhà nước và nhân dân phục vụ quốc phòng; ứng dụng thành tựu khoa học, công nghệ quân sự phù hợp để xây dựng đất nước; xây dựng, tổ chức thực hiện kế hoạch bảo đảm nhu cầu dự trữ quốc gia cho quốc phòng; chuẩn bị các điều kiện cần thiết bảo đảm động viên quốc phòng; xây dựng phòng thủ quân khu, khu vực phòng thủ vững chắc toàn diện, hợp thành phòng thủ đất nước; củng cố, tăng cường tiềm lực quốc phòng, an ninh ở các vùng chiến lược, trọng điểm, biên, đảo, khu vực biên giới, địa bàn xung yếu; xây dựng thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân trong phạm vi cả nước; xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch, biện pháp về chiến tranh thông tin, chiến tranh không gian mạng; xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch, biện pháp phòng thủ dân sự trong phạm vi cả nước; đối ngoại quốc phòng; kết hợp quốc phòng với kinh tế - xã hội và kinh tế - xã hội với quốc phòng; kết hợp quốc phòng với an ninh, đối ngoại; xây dựng và bảo đảm chế độ, chính sách đối với lực lượng vũ trang, thân nhân của người phục vụ trong lực lượng vũ trang; tuyên truyền, phổ biến đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về quốc phòng; thực hiện giáo dục quốc phòng, an ninh.

“An ninh” là trạng thái yên bình của xã hội, của nhà nước, sự ổn định vững chắc của chế độ chính trị - xã hội. An ninh quốc gia bao gồm an ninh đối nội, an ninh đối ngoại, an ninh về tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, quốc phòng, văn hóa, xã hội,... trong đó chủ yếu có an ninh chủ quyền độc lập, an ninh lãnh thổ. “Nền an ninh nhân dân” là sức mạnh về tinh thần, vật chất, sự đoàn kết và truyền thống dựng nước, giữ nước của toàn dân tộc được huy động vào sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, trong đó lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh nhân dân làm nòng cốt (Ngô Minh Tiến, 2019).

Nội dung xây dựng nền an ninh nhân dân bao gồm: vận động toàn dân tham gia phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc; xây dựng địa phương, cơ quan, tổ chức vững mạnh; xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc; xây dựng và tổ chức thực hiện chiến lược, chính sách, kế hoạch bảo vệ an ninh quốc gia gắn với xây dựng, củng cố hệ thống chính trị, phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, đối ngoại và kết hợp chặt chẽ với xây dựng nền quốc phòng toàn dân; kết hợp chặt chẽ giữa quốc phòng, an ninh và đối ngoại với phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội; xây dựng lực lượng bảo vệ an ninh quốc gia vững mạnh; xây dựng các phương án và tổ chức, bố trí lực lượng, phương tiện cần thiết để chủ động bảo vệ an ninh quốc gia trong mọi tình huống (Lương Quang Cường, 2022).

Mục đích xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh hiện nay nhằm: tạo sức mạnh tổng hợp của đất nước về cả chính trị, quân sự, an ninh, kinh tế, văn hóa, khoa học, công nghệ để giữ vững hòa bình, ổn định, đẩy lùi, ngăn chặn nguy cơ chiến tranh, sẵn sàng đánh thắng chiến tranh xâm lược dưới mọi hình thức và quy mô; bảo đảm an ninh quốc gia, an ninh xã hội, tạo thế chủ động cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc nhằm bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ; bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; bảo vệ sự nghiệp đổi mới, sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc; bảo vệ an ninh chính trị, an ninh kinh tế, an ninh tư tưởng văn hóa, xã hội; giữ vững ổn định chính trị, môi trường hòa bình, phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Trong tình hình hiện nay, xây dựng nền quốc phòng toàn dân phải gắn kết chặt chẽ với xây dựng nền an ninh nhân dân vững mạnh. Nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân của chúng ta đều được xây dựng nhằm mục đích tự vệ, chống thù trong, giặc ngoài để bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Giữa nền quốc phòng toàn dân với nền an ninh nhân dân chỉ khác nhau về phương thức tổ chức lực lượng, hoạt động cụ thể, theo mục tiêu được phân công. Kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng nền quốc phòng nhân dân và nền an ninh nhân dân phải thường xuyên và tiến hành đồng bộ, thống nhất từ trong chiến lược, quy hoạch, kế hoạch xây dựng, hoạt động của cả nước cũng như từng vùng, từng miền, địa phương, mọi ngành, mọi cấp.

2.2. Một số giải pháp xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh

- *Đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh:*

Xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh hiện nay đòi hỏi phải phát huy sức mạnh tổng hợp. Để huy động được mọi nguồn lực, phát huy trách nhiệm của mọi người, mọi tổ chức, mọi lực lượng cùng tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh vững mạnh, chúng ta phải làm cho nhân dân

hiểu rõ nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân mà Đảng ta chủ trương xây dựng đó là nền quốc phòng và nền an ninh mang tính chất “vì dân, do dân, của dân”, phát triển theo phương hướng toàn dân, toàn diện, độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường và ngày càng hiện đại, kết hợp chặt chẽ kinh tế với quốc phòng, an ninh, dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của Nhà nước, do nhân dân làm chủ, nhằm giữ vững hòa bình, ổn định của đất nước, sẵn sàng đánh bại mọi hành động xâm lược và bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch; bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với xây dựng nền an ninh nhân dân vững mạnh tạo ra sức mạnh để ngăn ngừa, đẩy lùi, đánh bại mọi âm mưu, hành động xâm hại, phá hoại công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân của Việt Nam không nhằm mục đích nào khác là tự vệ chính đáng, bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa và cuộc sống bình yên, hạnh phúc của nhân dân. Đây chính là thể hiện sự khác nhau về bản chất trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân của Việt Nam cũng như các quốc gia có độc lập, chủ quyền đi theo con đường xã hội chủ nghĩa với các quốc gia có chế độ chính trị khác biệt.

Sức mạnh nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân của Việt Nam là sức mạnh tổng hợp được tạo nên bằng nhiều yếu tố như: chính trị, kinh tế, văn hóa, tư tưởng, khoa học, đối ngoại, quân sự, an ninh,... cả ở trong nước, ngoài nước, cả của dân tộc và của thời đại, trong đó những yếu tố bên trong bao giờ cũng giữ vai trò quyết định.

Chỉ có thông qua tuyên truyền, phổ biến, giáo dục làm cho nhân dân, trước hết là đội ngũ cán bộ, đảng viên hiểu đúng, nhận thức đầy đủ những vấn đề cơ bản trên, chúng ta mới góp phần xây dựng, củng cố niềm tin, nâng cao trách nhiệm và ý chí, quyết tâm trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh. Đây cũng là biện pháp quan trọng để chúng ta phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; huy động mọi nguồn lực cho sự nghiệp xây dựng, củng cố nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân nhằm bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

- Tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, cấp ủy và quản lý, điều hành của Nhà nước, chính quyền các cấp đối với nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh:

Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc nói chung, nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh ở nước ta hiện nay được tiến hành trong bối cảnh đất nước hội nhập quốc tế sâu, rộng, có nhiều thuận lợi. Tuy nhiên, chúng ta cũng đang đối mặt với những khó khăn cả chủ quan và khách quan, cùng với đó là mâu thuẫn giữa mục tiêu, yêu cầu cao với thực lực còn hạn chế trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân. Vì thế, để xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững chắc gắn chặt chẽ với nền an ninh nhân dân vững mạnh, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, tại Đại hội XIII, Đảng nêu quan điểm: “Giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, sự quản lý tập trung thống nhất của Nhà nước đối với Quân đội nhân dân, Công an nhân dân và sự nghiệp quốc phòng, an ninh” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr 160-161). Đây là quan điểm chỉ đạo quyết định sự thắng lợi của sự nghiệp quốc phòng, an ninh. Đồng thời, vừa là nguyên tắc, vừa là nhân tố đảm bảo cho việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn chặt với nền an ninh nhân dân đạt được chất lượng, hiệu quả cao. Theo đó, tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, cấp ủy và quản lý, điều hành của Nhà nước, chính quyền các cấp đối với việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh phải đảm bảo toàn diện, tập trung vào những trọng tâm, trọng điểm, khâu đột phá, nhằm củng cố, tăng cường nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân ngày càng vững mạnh, nhất là trên các địa bàn xung yếu về quốc phòng, an ninh, các địa bàn, các hướng chiến lược, nâng cao khả năng phòng thủ đất nước, sẵn sàng xử lý tốt các tình huống, trạng thái khẩn cấp về quốc phòng, an ninh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc, giữ vững an ninh quốc gia, ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội.

- Nâng cao chất lượng tổng hợp của lực lượng vũ trang nhân dân, trọng tâm là Quân đội nhân dân và Công an nhân dân đủ sức làm nòng cốt xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh:

Trước yêu cầu cao của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, các cấp, ngành, lực lượng, địa phương và cả hệ thống chính trị cần thực hiện đồng bộ các chủ trương, biện pháp xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh; chú trọng: “Xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, một số quân chủng, binh chủng, lực lượng tiến thẳng lên hiện đại. Đến năm 2025, cơ bản xây dựng Quân đội, Công an tinh, gọn, mạnh, tạo tiền đề vững chắc, phấn đấu năm 2030, xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính

quy, tinh nhuệ, hiện đại, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr 158). Theo đó, cùng với phần đầu hoàn thiện điều chỉnh tổ chức, biên chế theo hướng “tinh, gọn, mạnh” vào năm 2025, Quân đội và Công an cần tích cực đổi mới công tác giáo dục chính trị, huấn luyện, diễn tập, nâng cao trình độ, khả năng sẵn sàng chiến đấu; kết hợp huấn luyện với đào tạo, xây dựng nền nếp chính quy, tăng cường kỷ luật, kỷ cương, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu”. Chủ động xây dựng, điều chỉnh hệ thống văn kiện, kế hoạch, phương án tác chiến và bảo vệ an ninh các cấp, thực hiện nghiêm nền nếp, chế độ sẵn sàng chiến đấu, bảo vệ trật tự trị an, vận dụng tốt các phương thức, cơ chế mới trong bảo đảm hậu cần, tài chính, kỹ thuật cho các nhiệm vụ; tận dụng tối đa thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư vào huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu và phát triển khoa học - công nghệ, kỹ thuật, nghệ thuật quân sự, nghệ thuật bảo vệ an ninh quốc gia, an ninh xã hội trong tình hình mới. Thường xuyên tổng kết kinh nghiệm, phát triển lý luận xây dựng Quân đội, Công an bảo đảm cho Quân đội nhân dân và Công an nhân dân đủ sức làm nòng cốt xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh.

- *Xây dựng “thế trận lòng dân”, tạo nền tảng vững chắc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh:*

Lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam đã chứng minh “thế trận lòng dân” là thành trì vững chắc nhất trong sự nghiệp bảo vệ đất nước. Đó cũng là quan điểm, tư tưởng, kế sách giữ nước mang tính truyền thống của dân tộc ta. Dân an thì nước thịnh, dân bất an thì nước suy, đó là quy luật. Kế thừa tư tưởng giữ nước của các bậc tiền nhân, đồng thời cũng là bài học kinh nghiệm quý của dân tộc, Đảng ta thường xuyên coi trọng xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc bằng nhiều chủ trương, chính sách và giải pháp đồng bộ, phù hợp điều kiện cụ thể của đất nước trong từng giai đoạn cách mạng. Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng nêu quan điểm: “*Xây dựng thế trận lòng dân vững chắc trong thực hiện chiến lược bảo vệ Tổ quốc*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2011). Tiếp đó, tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Đảng phát triển nhận thức lên tầm cao mới về xây dựng “thế trận lòng dân”, nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân: “*Xây dựng “thế trận lòng dân”, tạo nền tảng vững chắc xây dựng nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2016). Như vậy, có thể thấy quan điểm của Đảng về xây dựng “thế trận lòng dân” là nhất quán, xuyên suốt sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đây là quan điểm chỉ đạo nhằm tạo nền tảng vững chắc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh.

Trong tình hình mới, chúng ta cần quán triệt, tiếp tục thực hiện nghiêm túc quan điểm của Đảng, đẩy mạnh xây dựng “thế trận lòng dân”, tạo nền tảng vững chắc cho việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh. Để đạt được mục tiêu, yêu cầu đó, cần phải có sự vào cuộc với trách nhiệm cao nhất của cả hệ thống chính trị, các cấp, các ngành, các lực lượng, địa phương, trong đó lực lượng Quân đội nhân dân và Công an nhân dân giữ vai trò quan trọng. Cần chú trọng xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc ngay từ cơ sở thông qua việc thực hiện đồng bộ các giải pháp, chính sách, từng bước cải thiện và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân, nhất là đồng bào dân tộc, tôn giáo ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo. Mở rộng dân chủ, thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở cơ sở; mọi hoạt động của cấp ủy, chính quyền, đoàn thể phải vì nhân dân, lắng nghe nhân dân, quan tâm đến nguyện vọng chính đáng của nhân dân, kịp thời giải quyết tốt những vướng mắc, bức xúc trong nhân dân; bồi đắp lòng tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ, tạo nền tảng vững chắc để kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh.

Coi trọng xây dựng tiềm lực chính trị - tinh thần vững mạnh thể hiện qua việc tập trung xây dựng Đảng, Nhà nước thực sự trong sạch, vững mạnh; củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị; xây dựng và phát huy mạnh mẽ “thế trận lòng dân”, làm cơ sở, nền tảng để xây dựng các tiềm lực khác. Thường xuyên chăm lo xây dựng, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc; kết hợp hài hòa giữa tăng trưởng kinh tế với thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội, mang thành quả của sự nghiệp đổi mới tới mọi tầng lớp nhân dân. Thực hiện tốt chính sách tự do tôn giáo và bình đẳng giữa các dân tộc; phát hiện, giải quyết kịp thời mâu thuẫn nội bộ, không để các thế lực thù địch lợi dụng, kích động trở thành vấn đề phức tạp. Phát huy dân chủ rộng rãi, định hướng dư luận xã hội, tạo sự đồng thuận cao trong các tầng lớp nhân dân đối với nhiệm vụ quốc phòng, an ninh; giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, đạo lý tốt đẹp của dân tộc. Đồng thời, khắc phục những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; chủ động đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch, củng cố niềm tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa.

2.3. Ý nghĩa vận dụng trong giáo dục quốc phòng và an ninh hiện nay

Giáo dục quốc phòng, an ninh là một bộ phận quan trọng của nền giáo dục quốc dân, một nội dung cơ bản trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh, giữ vị trí đặc biệt quan trọng trong công tác quốc phòng, an ninh của Đảng, Nhà nước nhằm bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh, khơi dậy lòng yêu nước, niềm tự hào, tự tôn của dân tộc, nâng cao ý thức, trách nhiệm, tự giác thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, an ninh, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trước yêu cầu xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân trong bối cảnh mới hiện nay, đặt ra trong công tác giáo dục quốc phòng, an ninh cần chú trọng giáo dục, bồi dưỡng, tuyên truyền phổ biến kiến thức quốc phòng, an ninh nói chung, trong đó đi sâu vào các nội dung về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh. Theo đó, cần làm cho các đối tượng hiểu rõ nội hàm về quốc phòng, an ninh, nền quốc phòng toàn dân, nền an ninh nhân dân; mục đích, tính chất, đặc điểm của nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân. Đặc biệt, tập trung làm rõ những quan điểm cơ bản của Đảng về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân; nội dung xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân thông qua việc gắn kết giữa lực lượng quốc phòng và lực lượng an ninh, gắn kết giữa tiềm lực quốc phòng với tiềm lực an ninh và thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân vững mạnh.

Sự gắn kết về lực lượng, tiềm lực, thế trận quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân được thực hiện chặt chẽ trong cả nước, ở mọi địa phương, địa bàn, các ngành, các lĩnh vực, ở các cấp độ, chiến lược, chiến dịch, chiến thuật. Quá trình giáo dục quốc phòng, an ninh cần tập trung làm cho mọi đối tượng nhận rõ và tham gia thực hiện có hiệu quả những biện pháp cơ bản để xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh. Đó là: Tuyên truyền, nâng cao nhận thức về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh; tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, cấp ủy và quản lý, điều hành của Nhà nước, chính quyền các cấp đối với việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân; nâng cao chất lượng tổng hợp của lực lượng vũ trang nhân dân, trọng tâm là Quân đội nhân dân và Công an nhân dân đủ sức làm nòng cốt xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân; xây dựng “thế trận lòng dân”, tạo nền tảng vững chắc xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh.

Để thực hiện giáo dục quốc phòng, an ninh đối với các nội dung về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân đạt chất lượng, hiệu quả, cần chú trọng đẩy mạnh đổi mới nội dung, hình thức giáo dục. Tiếp tục quán triệt sâu sắc tinh thần Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng về “Đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho cán bộ, công chức và cho toàn dân, bảo đảm phù hợp với từng đối tượng” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr 292). Theo đó, các ban, bộ, ngành, trước hết là các bộ: Quốc phòng, Công an, Giáo dục và Đào tạo cần chủ động phối hợp nghiên cứu, đề xuất sửa đổi chương trình, bổ sung nội dung về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân phù hợp với từng đối tượng và tình hình thực tiễn, nhất là cán bộ chủ trì các địa phương, ban, bộ, ngành. Đối với công tác tuyên truyền cho toàn dân, Hội đồng Giáo dục quốc phòng và an ninh Trung ương tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, các cơ quan báo chí xây dựng chương trình, kế hoạch, đề án; tăng chuyên trang, chuyên mục, đa dạng nội dung tuyên truyền; phát huy thế mạnh của phương tiện thông tin đại chúng, mạng xã hội và đội ngũ báo cáo viên để tuyên truyền, phổ biến kiến thức về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân đến mọi tầng lớp nhân dân. Cùng với đó, các địa phương tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân cho toàn dân. Nội dung tuyên truyền, phổ biến bảo đảm phong phú, hình thức đa dạng, phương pháp linh hoạt, phù hợp với vùng, miền, dễ đồng bào dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện. Cùng với nâng cao chất lượng tuyên truyền, phổ biến kiến thức về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân cho toàn dân trên các phương tiện thông tin đại chúng, các địa phương cần coi trọng hình thức tuyên truyền miệng, tuyên truyền bằng tiếng dân tộc thiểu số, nhất là đối với đồng bào ở vùng cao, vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, hải đảo. Khuyến khích cách làm sáng tạo của các địa phương, đơn vị, phù hợp với hoàn cảnh thực tế, nhằm đưa công tác này vào chiều sâu, thực sự biến thành sức mạnh, tiềm lực quốc phòng, an ninh, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh mới.

3. Kết luận

Kết hợp quốc phòng với an ninh, trong đó thực hiện xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh, nhằm phát huy tối đa sức mạnh tổng hợp để bảo vệ Tổ quốc là vấn đề có tầm quan trọng chiến lược,

quyết định đến thắng lợi của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Nhận thức đúng vấn đề có tầm quan trọng chiến lược này, đặt ra đối với mọi cấp, ngành, lực lượng, địa phương cần quan tâm thực hiện đồng bộ, có hiệu quả các nội dung và giải pháp cơ bản bảo đảm xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh. Đồng thời, quan tâm vận dụng làm tốt công tác giáo dục, bồi dưỡng, tuyên truyền phổ biến những kiến thức cơ bản về xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với xây dựng nền an ninh nhân dân cho các đối tượng trong xã hội. Qua đó phát huy cao độ vai trò của cả hệ thống chính trị và mọi lực lượng tham gia thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân vững mạnh, góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Tài liệu tham khảo

- Đảng Cộng sản Việt Nam (2011). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII* (Tập I). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Lương Quang Cường (2022). Nâng cao hiệu quả công tác giáo dục quốc phòng và an ninh, đáp ứng yêu cầu xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, 4, 81-83.
- Ngô Minh Tiến (2019). Đẩy mạnh công tác giáo dục quốc phòng và an ninh, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc. *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, 4, 10-12.
- Quốc hội (2018). *Luật Quốc phòng*. Luật số 22/2018/QH14, ban hành ngày 08/6/2018.
- Trần Quang Dũng (2022). Tư tưởng Hồ Chí Minh về nền quốc phòng toàn dân và giá trị thực tiễn đối với sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn hiện nay. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Tân Trào*, 8(1), 33-40.